

KESTÄVÄN MATKAILUN SUUNNITELMA

Taivalkoski
2021-2025

Päivitetty 5.11.2021

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU.FI

TAIVALKOSKI
Tuhansien tarinoiden pitäjää
140 vuotta

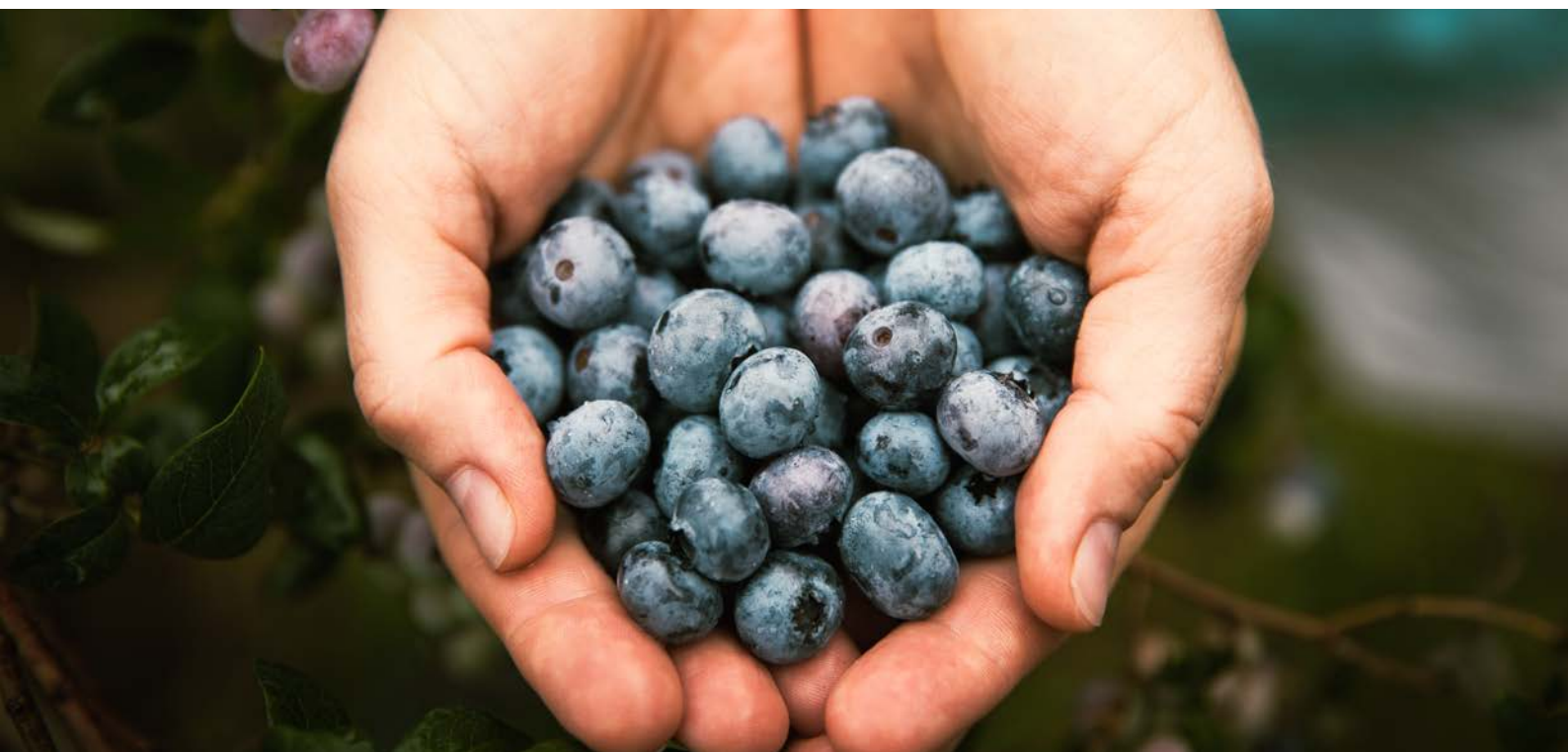
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

naturpolis
NORDIC BUSINESS CENTER

SISÄLTÖ

- Johdanto3
- Aitoa kiireettömyyttä Taivalkoskella -
Nykytilan kuvaus4
- Vastuullisuusperiaatteet6
- Matkailijan etiketti8
- Tavoitteet ja toimenpiteet10
- Mittaaminen ja indikaattorit13
- Vastuullisuusviestintäsuunnitelma14
- Päivitys, seuranta ja budjetti15

JOHDANTO

Kestävän matkailun suunnitelma on Taivalkosken matkailun kestävyysedistämisen keskeinen työkalu. Sen avulla pureudutaan alueen nykyiseen kestävä matkailun toimintaan ja on laadittu keskeisimmät kehittämiskohteet. Nykytilanteen analysoinnin pohjalta on määritelty matkailualueen tahtotila sekä siihen liittyvät tavoitteet. Suunnitelmaan on sisällytetty tahtotilan ja tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet, niiden aikataulu sekä käytettävissä olevat viestinnälliset ja taloudelliset resurssit. Suunnitelma toimii hyvänä pohjana yritysten laatimille yrityskohtaisille suunnitelmille.

Visit Finland on linjannut, että Suomi tavoittelee maailman kestävimmän matkakohteen asemaa vuoteen 2025 mennessä. Taivalkoski matkailualueena haluaa omalta osaltaan edistää tämän tavoitteen saavuttamista. Taivalkosken tavoitteena onkin saavuttaa lähitulevaisuudessa Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelman aluesertifiointi, jonka kriteerinä on, että todennetusti yli puolet alueen matkailuyrityksistä noudattaa kestävä matkailun toimintatapoja omassa toiminnassaan.

Tämä vaatii koko matkailualueen ja sen yritysten yhteistä mukanaoloa, valmiutta ajatella uudella tavalla, kehittää sekä mitata oman toimintansa kestävyttä mm. hankintojen, veden- ja sähkönkulutuksen sekä työntekijöiden hyvinvoinnin osalta. Uskomme vahvasti, että tämä mielenkiintoinen kehitystyö kantaa pitkälle tulevaisuuteen ja tuo Taivalkosken kestävällä tavalla entistä houkuttelevammaksi tämän päivän ja tulevaisuuden matkailijoille.

AITOA KIIREETTÖMYYTÄ TAIVALKOSKELLA

NYKYTILAN KUVAUS

Taivalkoskella on ympärivuotista matkailua, joka sijoittuu ympäriinsä laaja pitäjää. Matkailupalveluja tuottavia yrityksiä on ympäri pitäjää eikä yhtä suurta matkailukeskittymää ole. Keskusta ja aivan sen läheisyydessä sijaitseva Taivalvaaran alue voidaan kuitenkin nähdä jopa matkailukeskuksena. Hajanaisuus johtuu siitä, että matkailuyritysten perustaminen tukeutuu pitkälti kirjailija Kalle Päätalon kirjalliseen tuotantoon. Jokijärven kylä, joka 1800-luvulla on ollut myös Jokijärven kappeliseurakunta ja oma kuntansa tunnetaan nykyään ”kulttuurikylänä”. Jokijärvellä sijaitsevasta Kalle Päätalon lapsuudenaikaisesta kodista tuli sittemmin museo ja kylään perustettiin kaksi ensimmäistä matkailuyritystä.

Alueella on pitkät perinteet esimerkiksi retkeilyn, kalastuksen, melonnan ja muiden ulkoiluaktiviteettien parissa. Luonto on lähellä, ja sen kanssa on totuttu elämään sopusoinnussa. Kestävä liiketoiminta ei olekaan alueelle mikään uusi ja erillinen asia, vaan yleisesti toiminnan perusta. Rauhallisuus ja tilan tuntu ovat alueen ehdottomia valttikortteja - ja kasvavia trendejä matkailun kentällä. Taivalkoskelaiset matkailuyritykset pystyvät tarjoamaan turvallisia, kestäviä ja kilpailukykyisiä matkailutuotteita erilaisille asiakkaille ja vastaamaan siten muuttuvan matkailun tarpeisiin.

Pääosaa Taivalkoskella näytteleeekin luontomatkailu sekä kulttuurimatkailu. Kotimaiset matkailijat ovat pääosin yksittäismatkailijoita. Kansainväliset matkailijat ovat tähän saakka tulleet pääosin matkanjärjestäjien kautta, toki vallitseva tilanne todennäköisesti nopeuttaa yksilömatkailun yleistymistä myös kv-matkailussa. Kansainvälisiä matkailijoita houkuttelee esimerkiksi alueen kattava koiravaljakkopalvelutoiminta. Taivalkoskelle tulee paljon kotimaisia matkailijoita tutustumaan kirjailija Kalle Päätalon kotipaikkaan. Taivalkoskella sijaitsee mm. Päätalon museo, kirjailijan lapsuudenkoti Kallioniemi, kesäisin järjestetään myös Taivalkosken suurin yleisötapahtuma Päätaloviikko. Vierailijoita houkuttelee myös vireä kesäteatteritoiminta.

Retkeily- ja ulkoilureiteille pääsee suoraan keskustasta, kuten myös melomaan keskustan läpi virtaavalle Iijoelle. Lähes kaikki matkailuyritykset sijaitsevat vesistöjen äärellä. Iijoki ja vesistöön kuuluvat järvet tarjoavatkin monipuolisesti mahdollisuuksia kesän ohjelmapalveluille. Keskustassa on myös Suomen mittakaavassa ainutlaatuinen koskimelontakeskus sekä Suomen vanhin kauppa.

Iso osa Syötteen kansallispuistosta sijaitsee Taivalkoskella ja muutkin osat ovat varsin lähellä. Myös osa Hossan kansallispuistosta on Taivalkoskella. Suomen vanhin retkeilyalue Kylmäluoma on Taivalkosken kaakkoisosassa. Myös Riisitunturin ja Oulangan kansallispuistot ovat n. tunnin ajomatkan päässä.

Majoitusvaihtoehtoja löytyy alueelta monipuolisesti. Taivalvaaran rinteiden läheisyydessä on hotelli ja keskustan liepeillä kaksi hostellia. Jokijärven kylällä sijaitsee hotellitasoista majoitusta ja muita palveluita tarjoava matkailuyritys. Leirintäalueita on Kylmäluomalla, Jokijärvellä ja Kolmiloukolla (vt 20. varrella) sekä Taivalvaaran juurella kunnalla on matkaparkki. Vuokrattavia mökkejä löytyy eri puolilta kuntaa kuten Jokijärveltä ja Kylmäluoman retkeilyalueelta.

Kuten kaikkialla, kehitettävääkin kuitenkin löytyy. Keskeisinä tunnistettuina kehityskohteina voisi mainita jätehuollon ja kierrätyksen, sekä viestinnän parantamisen. Kestävyyttä saatetaan pitää jopa itsestäänselvyyttenä, “näinhän me olemme aina toimineet”, kuuluu yleinen lausahdus alueen yrittäjien keskuudesta. Kestävistä matkailutuotteista ja -palveluista tulisi saada entistä paremmin tietoa myös asiakkaille ja muille sidosryhmille.

VASTUULLISUUS-PERIAATTEET

Vastuullisuusperiaatteet kuvaavat Taivalkosken kestävyysliittymään liittyvää tahtotilaa, arvoja, periaatteita sekä suuntaa, jota kohti halutaan kulkea tulevaisuudessa. Allekirjoittamalla seuraavat Visit Finlandin kestävä matkailun periaatteet sitoudumme kokonaisvaltaisesti työskentelemään kestävämmän matkailu-Suomen puolesta.

1. Teemme reilua yhteistyötä

Kehitämme matkailua yhteistyössä muiden alueemme ja alamme toimijoiden kanssa. Yhdessä voimme paremmin vaikuttaa yhteiskunnan ja matkailun tulevaisuuteen. Haluamme, että alueellamme on hyvä asua ja vieraila nyt ja tulevaisuudessa, joten teemme päätöksiä, jotka ovat kestäviä myös tuleville sukupolville. Kohtelemme kaikkia kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti, ja harjoitamme vain reilua ja rehellistä kaupankäyntiä.

2. Huolehdimme luonnosta

Suojelemme alueemme ympäristöä, maisemia ja luonnon monimuotoisuutta. Toimintamme ei ylitä luonnon kantokykyä, vaan turvaa osaltaan hyvän elämän mahdollisuudet ja puhtaan toimintaympäristön säilymisen alueellamme. Huolehdimme myös eläintemme hyvinvoinnista ja arvokkaasta kohtelusta.

3. Kunnioitamme kulttuuriperintöä

Vaalamme alueemme kulttuuriperintöä. Tavoitteemme on kulttuurin aito ja kunnioittava esittäminen, elvyttäminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen. Ymmärrämme myös, että kulttuurit ovat aina kehittyneet vuorovaikutuksessa ja ottaneet oppia toisiltaan.

4. Edistämme hyvinvointia, ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa

Kohtelemme työntekijöitämme, vieraitamme ja alueemme asukkaita tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti riippumatta heidän taustastaan. Otamme ihmisten erityistarpeet huomioon toiminnassamme. Koulutamme, opastamme ja kannustamme henkilöstöämme toimimaan vastuullisesti.

5. Suosimme paikallista

Tuemme alueemme tuotteita, palveluita ja yrityksiä, ja tavoittemme on työllistää paikallisia ihmisiä. Suosimme suomalaisista raaka-aineista tehtyä ruokaa. Osallistamme asukkaita ja yrityksiä heitä koskevissa asioissa.

6. Panostamme turvallisuuteen ja laatuun

Huolehdimme paikallisten asukkaiden, henkilökuntamme ja vieraidemme turvallisuudesta sekä lain ja viranomaisten määräysten noudattamisesta. Kun kehitämme palveluitamme ja tuotteitamme laatu edellä, luomme edellytyksiä oman toimintamme jatkuvuudelle.

7. Huomioimme ilmastovaikutukset

Teemme ilmaston kannalta hyviä valintoja ja pienennämme hiilijalanjälkeämme. Seuraamme matkailun ympäristölle aiheuttamaa kuormitusta ja aktiivisella mittaamisella tavoittelemme tehokkaampaa energian ja resurssien käyttöä.

8. Viestimme avoimesti

Viestimme alueellamme rohkeasti matkailun vastuullisista teoista sekä tulevista suunnitelmista ja visioista. Haluamme, että Suomen kestävä matkailu tunnetaan maailmalla. Kerromme avoimesti onnistumisista, mutta myös haasteista.

9. Kehitämme jatkuvasti matkailutoimialan elinvoimaa alueellamme

Olemme valmiita uudistamaan palveluitamme ja tuotteitamme, jotta niille riittää kysyntää myös tulevaisuudessa. Vakaa talous ja eettinen toimiala luovat perustan toiminnan kestäväälle kehittämiselle.

10. Sitoudumme kestävän matkailun periaatteisiin

Otamme aktiivisen roolin kestävän matkailun edistämisessä ja näiden kestävän matkailun periaatteiden toteuttamisessa. Teemme kestävän matkailun toimintasuunnitelman, jonka mukaan toimimme jatkossa yhä systemaattisemmin. Sitoudumme toimenpiteisiin ja haluamme oppia lisää myös tulevaisuudessa.

MATKAILIJAN ETIKETTI

Kesällä 2021 valmistui alueemme yhteinen matkailijoille suunnattu ohjeistus, jonka ydinviestit ovat seuraavat. Jokaisen ydinviestin alta löytyy esimerkki yksittäisestä ohjeesta:

1. Huomioi turvallisuusasiat

Esimerkki: Teethän tulet vain virallisille ja merkityille paikoille. Virallisten tulipaikkojen tarkoitus on helpottaa retkeilyäsi. Muilla kuin kunnan tai valtion mailla tarvitset aina maanomistajan luvan tulen tekemiseen. Muista, että tulia ei saa tehdä metsäpalovaroituksen aikana mihinkään.

2. Liiku ja käytä palveluita alueella vastuullisesti

Esimerkki: Pysythän merkityillä reiteillä vuodenajasta riippumatta. Tällöin edistät omaa turvallisuuttasi ja säästät luontoa kulumiselta. Huomioithan, että poluilla, teillä ja kevyenliikenteenväylillä on monenlaista liikkujaa, pyörillä ja jalan, kaikista ikäryhmistä.

3. Vie roskat roska-astiaan, lajittele ja kierrätä aina kun mahdollista

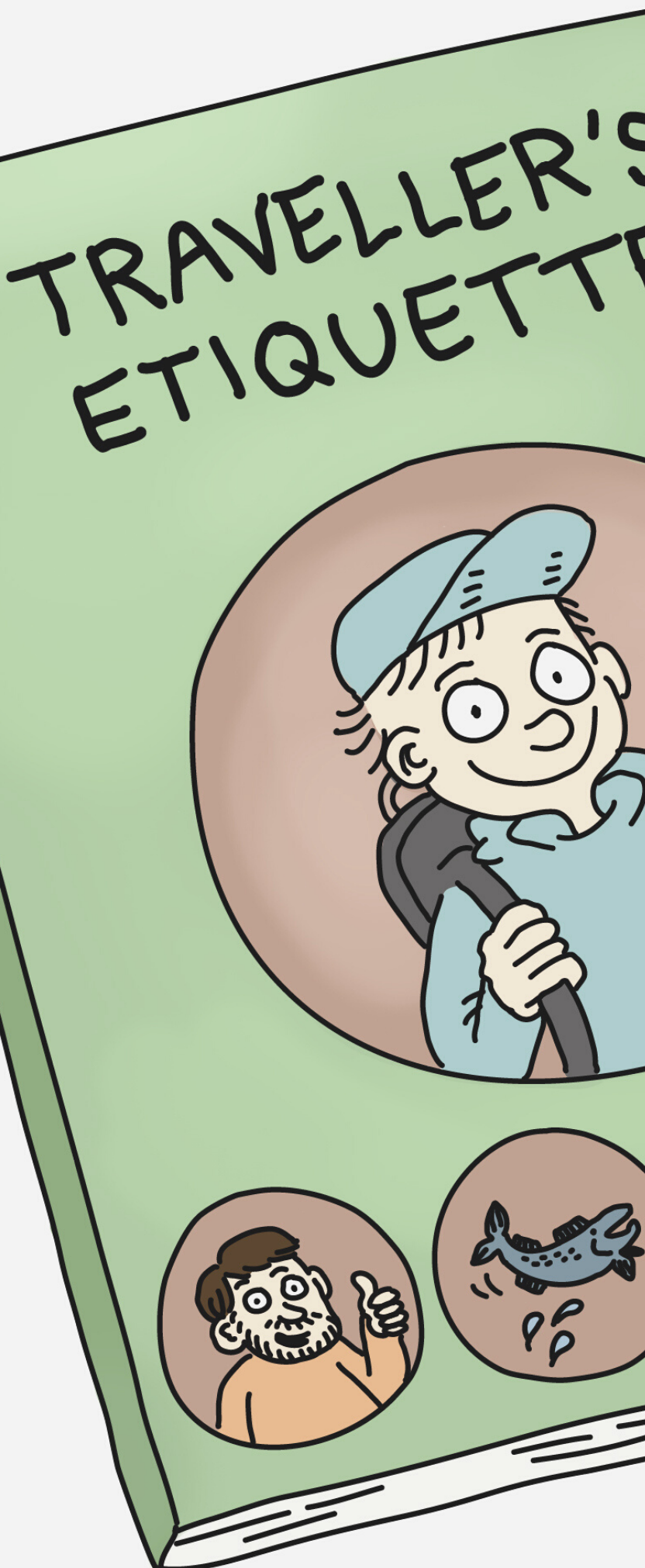
Esimerkki: Luonnostamme saavat toistaiseksi nauttia kaikki, mutta sen myötä tulee myös vastuuta. Tutustu jokamiehenoikeuksiin ja etenkin sen tuomiin velvollisuuksiin!

4. Anna muidenkin nauttia hiljaisuudesta ja luonnonrauhasta

Esimerkki: Rauhaa ja hiljaisuutta edistät myös matkustamalla ruuhkapiikkien ulkopuolella. Paikallisilta yrityksiltä saat tietoa väljemmistä kohteista ja ajankohdista.

5. Suosi lähiruokaa ja kokeile paikallisia tuotteita ja palveluita

Esimerkki: Suosi paikallista! Näin saat nauttia erilaisista ruokaelämyksistä ja tuet paikallistaloutta ostamalla esimerkiksi paikallisten tekemiä käsitöitä.

Ydinviestien ympärille on koottu jokaisesta aihepiiristä oleellisimpia ohjeita. Matkailijan etiketti lisää vierailijoiden tietoutta ja ymmärrystä paikallisyhteisön ympäristöasioista sekä poliittisesta ja sosiaalisesta ilmapiiristä. Etiketin avulla halutaan kertoa matkailijoille erityisesti mikä on paikallisille tärkeää, mitkä ovat paikalliset käyttäytymissäännöt, paikalliskulttuurin erityispiirteet ja kohteen normit. Ohjaamalla matkailijoita paikallisten tuotteiden pariin edesautetaan taloudellista hyötyä paikallisille yrityksille. Etiketti onkin laadittu yhteistyössä sidosryhmien kanssa vastaamaan mahdollisimman hyvin juuri meidän matkailualueellamme esiintyviin matkailijoiden käyttäytymistä koskeviin haasteisiin.

Etiketti perustuu vapaaehtoisuuteen, mutta osittain myös Suomen lakien asettamiin vaatimuksiin. Etiketin avulla tavoitellaan paikallisten ja matkailijoiden sujuvampaa ja kestävämpää yhteiseloä mahdollisimman positiivisesti viestien ja matkailun negatiivia vaikutuksia välttämällä. Matkailijan etiketti toimii yhteisenä tahtotilana ja keskeisenä osana kohteen kestävyiden ja vastuullisuuden edistämistä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Taivalkosken vastuullisuustyön lyhyen aikavälin konkreettisena päätavoitteena on saada **yli puolet alueen matkailuyrityksistä mukaan pitkäjänteiseen kestävän matkailun kehittämistyöhön sekä jalkauttaa alueelle laadittu matkailijan etiketti näkyvästi Taivalkoskella vieraileville matkailijoille.**

Keväällä 2020 alueella käynnistyi Naturpoliksen ja matkailuyhdistysten yhteinen **Matkailuyritykset kestävälle kehityspolulle -hanke**. Hankeaikana Taivalkoskella toteutetaan ympäristö- ja laatusertifiointeihin valmentavia toimenpiteitä, joihin on tavoitteena saada vähintään 51 % matkailuyrityksistä osallistumaan. Lisäksi lisätään yritysten ja työntekijöiden osaamista ympäristötietoisuudessa ja hiilijalanjäljen pienentämisessä. Toimenpiteiden tavoitteena on lisätä matkailuyritysten välistä yhteistyötä ja kehittää niiden käytäntöjä, tuotteita ja palveluja kestävän matkailun periaatteiden mukaisesti. Sitä kautta myös matkailualueen maine vastuullisena matkakohteena kehittyy asiakkaiden keskuudessa, millä voidaan varmistaa yritysten ja alueen kilpailukyky myös tulevaisuudessa.

Yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa laaditun Taivalkosken ja ympäryskuntien **matkailijan etiketin** jalkautusta tehdään alueella videomateriaalin, muun digitaalisen materiaalin ja painettujen esitteiden muodossa. Materiaali on laadittu vastaamaan erityisesti nykytilanteessa ilmenneisiin haasteisiin ja täydentämään olemassa olevia ohjeistuksia, kuten Metsähallituksen retkietikettiä. Tuotetut viestintämateriaalit ovat koko alueen ja sen matkailuyritysten käytettävissä.

Taivalkosken Matkailuyhdistys ry on mukana **Visit Finlandin Sustainable Travel Finland (STF) -ohjelmassa aluetasolla**. Saadaksean aluetason STF -merkin, matkailualueen yrityksistä vähintään 51 %:lla (mukaan lukien liikevaihdoltaan suurimmat) tulee olla yritystason STF-merkki. Tämä sääntö koskee matkailualueen kansainvälistä matkailua tekeviä matkailuyrityksiä. Yritysverkostoon on tässä yhteydessä keväällä 2021 laskettuna mukaan 13 yritystä, joista siten vähintään 7 yrityksellä tulee olla STF-merkki aluetason merkin saamiseksi. Tämä tavoite halutaan saavuttaa tämän suunnitelman mukaisesti vuoden 2022 loppuun mennessä.

STF-ohjelman puitteissa Taivalkoskelle on koottu oma **vastuullisen matkailun työryhmä**, jonka kokoonpanoon kuuluu alueorganisaation, matkailuyrittäjien sekä muiden paikallisten sidosryhmien edustajia. Työryhmän tehtävä on osallistua asiantuntijaryhmänä alueen matkailun kestävyiden edistämiseen eri yhteyksissä, esimerkiksi tämän suunnitelman laatimisessa. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään ajankohtaisia alueen kestävyteen liittyviä aihekokonaisuuksia. Ryhmän koolle kutsumisesta on vastuussa Naturpolis Oy.

Taivalkoskella sijaitsevat luontokohteet ja niiden reitit ovat arvokkaita ympäristöjä niin paikallisille, yrittäjille kuin matkailijoillekin. Syötteen kansallispuiston Metsähallituksen laatiman hoito- ja käyttösuunnitelman pitkän aikavälin **tavoitteena on kehittää virkistyskäyttöä ja luontomatkailua** kysyntään pohjautuen ja **kestävin periaattein** yhdessä toimintaympäristön kanssa. Reittejä ja opastusta kehitetään palvelemaan monipuolisesti eri käyttömuotoja ympärivuotisesti, mm. maastopyöräilymahdollisuuksia lisätään. Palvelukonseptia suunnitellaan yhdessä kumppaneiden kanssa huomioiden kasvavan kansainvälisen matkailun tarpeet. ([Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma \(linkki aukeaa Metsähallituksen sivulle\)](#)). Vastaavasti esimerkiksi Kylmäluoman retkeilyaluetta pyritään ylläpitämään ja kehittämään [oman hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti](#).

Suunnitteilla on reitistöjä ja opasteita parantava hanke, jonka tavoitteena on Taivalkosken kunnan ylläpitämien luontoliikuntareittien kokonaisvaltainen uudistus. Toimenpiteillä parannetaan reittiverkoston näkyvyyttä, saavutettavuutta, käyttöturvallisuutta ja monikäyttöisyyttä sekä lisätään Taivalkosken alueellista kiinnostavuutta. Hankkeessa tuodaan esille laajan pitäjän omaleimaisia piirteitä ja parannetaan maaseudun pienten yritysten toimintaedellytyksiä.

Taivalkosken kunnan ilmasto-ohjelman (2020) mukaisesti Taivalkoskea kehitetään hiilineutraaliksi kunnaksi valtion hiilineutraaliustavoitteiden mukaisesti, ja osana tätä toimintaa Taivalkoski liittyy Hinku-kuntien verkostoon. Verkostossa mukana olevien kuntien tavoitteena on 80 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Tätä tavoitetta käytännön tasolla edistääkseen Taivalkoski on mukana Kahina -hankkeessa (2020 - 2022).

Suomen jätelakia uudistettiin vuonna 2021 vastaamaan EU-direktiivien edellyttämiä muutoksia. Uudistuksen myötä erilliskeräysvelvoitteet tiukentuivat huomattavasti, mikä tarkoittaa kuluttajalle entistä parempia jätehuoltopalveluita. Pakkausjätteiden ja biojätteen lajittelu ja erilliskeräys tulee pakolliseksi kaikille taajamien kiinteistöille, joilla on 5 asuinhuoneistoa tai enemmän. Harvaanasutulla Taivalkoskella uusi jätelaki ei vielä vaadi toimenpiteitä, mutta matkailukohteen on tärkeää reagoida. Jätehuoltoa on määrä parantaa myös Taivalkosken kunnan ilmasto-ohjelman (2020) mukaisesti tehostamalla jätteen keräystä ja kierrätystä, kiinnittäen huomiota eri jätelajeihin, luovutuspaikkojen riittävyyteen ja helppoon saavutettavuuteen.

Ilmasto-ohjelman puitteissa toteutetaan taivalkoskelaisen ilmasto-opas. Ilmasto-oppaan avulla pyritään tarjoamaan tietoa sekä kuntalaisille että alueen matkailijoille ja mökkiläisille heidän mahdollisuuksistaan ympäristöystävällisempiin ratkaisuihin ja omien päästöjensä vähentämiseen.

Viestinnän tueksi valmistui keväällä 2021 Vapaa-ajan asunnon omistajan vähähiilisyysopas, joka on toteutettu Matkailuyritykset kestävälle kehityspolulle ja Välkky -hankkeiden yhteistyönä. Opas on suunnattu erityisesti kaupallisesti vapaa-ajan asuntoaan vuokraaville soveltuen kaikille mökkiläisille. Julkaisu sisältää muun muassa helppoja, nopeita ja kustannustehokkaita vinkkejä sekä ideoita remontointiin ja investointeihin.

Maaliskuussa 2021 valmistui Suomen valtion tiekartta fossiilittomaan liikenteeseen. Tiekartassa esitetään keinot, joilla kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä ja liikenne muutetaan nollapäästöiseksi viimeistään vuoteen 2045 mennessä. Kahina-hankkeen puitteissa edistetään esimerkiksi sähköautojen latauspisteiden saatavuutta Taivalkoskella.

Taivalkosken kunta kehittää alueen matkailupalveluita ja niiden ympärivuotisuutta aktiivisesti. Kehityskohteenä on esimerkiksi Taivalvaaran asuntovaunalue, jonka käyttöastetta pyritään parantamaan Best Park -konseptilla. Näin parannetaan jo olemassa olevaa palvelua ja saadaan mahdollisesti lisää yöpymisiä ja pidempiä viipymiä Taivalkosken alueella.

MITTAAMINEN JA INDIKAATTORIT

Kaikkiin kestävyiden osa-alueisiin ulottuvat indikaattorit otetaan Taivalkoskella aluetasolla käyttöön vuoden 2022 aikana, Visit Finlandin julkaistessa STF-ohjelmaan kuuluvat kansalliset kestävä matkailun indikaattorit. Indikaattoreita tullaan seuraamaan STF-ohjelman onlinealustalla sekä tarpeen mukaan sisäisesti Taivalkosken Matkailuyhdistys ry:ssä. Indikaattoreiden tiedot, kuvaukset sekä tavoitteet tullaan liittämään näkyviin myös tähän suunnitelmaan niiden valmistumisen ja käyttöönoton jälkeen.

Jotta Taivalkosken kestävyttä voitaisiin seurata ja mitata mahdollisimman kokonaisvaltaisesti ja alueelle sopivalla tavalla, nämä kansalliset indikaattorit jatkojalostetaan tarvittaessa juuri Taivalkoskelle sopiviksi. Indikaattoreita seurataan vuositason ja STF-ohjelman vaatimusten mukaisesti myös muilla aikaväleillä.

VASTUULLISUUSVIESTINTÄ- SUUNNITELMA

Vastuullisuus huomioidaan kaikessa matkailua koskevassa viestinnässä mahdollisimman läpileikkaavasti sekä myös alueen markkinointisuunnitelmassa. Taivalkosken matkailusivustolta löytyy vastuullisen matkailun osio (sivu aukeaa visittaivaalkoski.fi -sivustolle), jonne päivitetään tietoa vastuullisuuden eri osa-alueilta, kuten kierrätyksestä ja esteettömistä palveluista. Sivua on laadittu erityisesti matkailijan näkökulmasta.

Keskeisenä vastuullisuusviestinnän työkaluna käytetään kesällä 2021 valmistunutta matkailijan etikettiä (ks. 3.2 Matkailijan etiketti), jonka jalkauttaminen otetaan mukaan viestintään mahdollisimman monipuolisesti. Myös muuta matkailijaa koskevaa ohjeistusta lisätään, erityisesti reittiohjeiden parantamisen muodossa esimerkiksi kunnan reitistöjen ja opasteiden kehittämishankkeen puitteissa.

Käytössä olevat vastuullisuusviestinnän kanavat verkkosivuston lisäksi:

- Tuhansien tarinoiden Taivalkoski | Facebook
- Visit Taivalkoski (@visittaivaalkoski) | Instagram-kuvat ja -videot
- Säännölliset jäsentiedotteet alueen matkailuyrityksille, sisältäen vastuullisuustietoa
- Markkinointikampanjat

Viestintää koskevat yhteydenotot pyydetään matkailukoordinaattori Turo Murtovaaralle turo.murtovaara@naturpolis.fi

PÄIVITYS, SEURANTA JA BUDJETTI

Tämä suunnitelma on voimassa vuoteen 2025 asti, jolloin tehdään seuraava laajempi päivitys. Suunnitelman vastuhenkilö on Taivalkosken matkailukoordinaattori Turo Murtovaara, turo.murtovaara@naturpolis.fi Suunnitelmaa päivitetään kahdella eri tasolla; perusmuotoisesti vuosittain sekä laajemmin alueen kuntastrategian uusimisen yhteydessä. Tarpeen mukaan suunnitelmaa voidaan päivittää myös näiden varsinaisten päivitysten välillä.

1. Vuosittainen päivitys

- Käydään läpi toimenpidesuunnitelma ja indikaattorit sekä päivitetään tarvittavat seurantaluvut.
- Silmäilläään koko suunnitelma päällisin puolin läpi, jos havaitaan oleellista ja akuuttia muutettavaa, otetaan muutokset työn alle. Huomioidaan erityisesti päättymässä olevat hankkeet.
- Päivitetään STF-ohjelman onlinealustan tiedot (projektin vetäjä huolehtii tämän Matkailuyritykset kestäväälle kehityspolulle -hankkeen päättymiseen asti). Onlinealusta saattaa vaatia tarkastelua myös varsinaisten päivitysten välissä, ja suunnitelman vastuhenkilön onkin hyvä kirjautua alustalle esimerkiksi kuukausitasolla. Visit Finland ilmoittaa, mikäli onlinealustan päivittäminen vaatii laajemmin alueiden huomiota.
- Vastuullisen matkailun työryhmän tapaamiset ja niiden koolle kutsuminen tarvittaessa.
- Huomioidaan että kestävän matkailun suunnitelma tulee huomioiduksi Taivalkosken Matkailuyhdistys ry:n muiden suunnitelmien sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan suunnitelmien laatimisen yhteydessä.

2. Strategian mukainen päivitys

- Tehdään ensisijaisesti samassa aikataulussa alueen kuntastrategian uusimisprosessin kanssa, nykyinen strategia on voimassa vuoteen 2021 asti. Ensimmäinen strategian mukainen päivitys tälle suunnitelmalle tehdään kuitenkin vasta seuraavan kuntastrategian uusimisen yhteydessä, arvioidusti vuonna 2025.

- Tarkastellaan suunnitelman kaikki osiot perusteellisemmin läpi. Tehdään tarvittavat muutokset nykytilan kuvaukseen, vastuullisuusperiaatteisiin, tavoitteisiin ja toimenpiteisiin, viestintäsuunnitelmaan sekä päivitystä ja seuranta koskevaan osioon.
- Peilataan indikaattorilistausta STF-ohjelmaan. Käydään indikaattorilistaus perusteellisesti läpi ja lisätään mahdolliset uudet mukaan otettavat indikaattorit sekä poistetaan mahdolliset vanhentuneiksi tai tarpeettomiksi katsotut. Päivitetään tarvittavat seurantaluvut. Huomiodaan että kaikki kestävyiden osa-alueet säilyvät huomiotuna indikaattoreissa.
- Päivitetty suunnitelma hyväksytetään alueen kestävän matkailun työryhmällä sekä Taivalkosken Matkailuyhdistys ry:n hallituksessa seuraavaan laajempaan päivitykseen asti (strategian päivitysväli).

3. Budjetti

- Matkailuyritykset kestävälle kehityspolulle -hanke 15.4.2020 - 31.12.2021, Naturpolis Oy. Kokonaisbudjetti 156 244,4 €, Taivalkosken alueen osuus 18 749,34 €. Hankkeen rahoitus koostuu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen myöntämästä EU- ja valtion rahoituksesta sekä yksityisrahoituksesta (Ruka-Kuusamo Matkailu ry, Taivalkosken Matkailuyhdistys ry ja Hossan Matkailuyrittäjät ry).
- Kestävän matkailun kohdetunnus Taivalkoskelle -hanke, Taivalkosken Matkailuyhdistys ry. Kestävän matkailun edistämishankkeen kustannusarvio on noin 8000 €, josta 6400 € on tukea seudulliselta kehittämisrahastolta.

Laatijat: Naturpolis Oy ja Taivalkosken Matkailuyhdistys ry. Erityiskiitokset Taivalkosken kestävän matkailun työryhmän jäsenille.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

